

RhetoricaScandinavica

Online, vol 27 / 2023

TEMA:
Sosiale bevegelser

Tidskrift för skandinavisk retorikforskning
Nr. 86 - 2023

Abstract

RhetoricaScandinavica, ISBN 2002-7974

No 86, 2023, pp 28–45, Publisher: Retorikförlaget AB

 <https://www.doi.org/10.52610/rhs.v27i86.299>

Authors Anders Eriksson, Lunds University

 <https://orcid.org/0000-0003-3958-3971>
& Christian Haag, Uppsala University

Title “The last struggle of the white race”: The Nordic Resistance Movement as apocalyptic movement [”Den vita rasens sista strid!”- Nordiska motståndsrörelsen som apokalyptisk rörelse”].

Abstract Apocalypticism is the grand narrative about the struggle between good and evil. To understand the attractiveness of the Nordic Resistance Movement, this article analyzes NMR as an apocalyptic movement, by using four apocalyptic topos: Evil, Place, Time and Authority. The followers see the Nordic region as invaded by foreign races. They see it as their mission to form a new society through a revolution that will save ”us” from the chaos that now prevails. They believe we are facing the end of the world, and the NRM view themselves as an elite force and vanguard for the coming Nazi revolution.

Keywords Nordic Resistance Movement; Apocalyptic; radical nationalism; Nazism; rhetoric; topos; antisemitism

Docent Anders Eriksson är lektor i retorik vid Lunds universitet.

0000-0002-3111-9341 / Anders.Eriksson@kom.lu.se

Christian Haag är filosofie master i religionshistoria vid Uppsala universitet.

Ch.haag@outlook.com

Anders Eriksson och Christian Haag:

”Den vita rasens sista strid!”

Nordiska motståndsrörelsen som apokalyptisk rörelse

Apokalyptiken är den stora berättelsen om kampen mellan ont och gott. För att förstå attraktionskraften i den Nordiska motståndsrörelsen analyserar artikeln NMR som en apokalyptisk rörelse med hjälp av fyra apokalyptiska topoi: Ondska, Plats, Tid och Auktoritet. Anhängarna ser Norden som invaderat av ”rasfrämlingar.” De ser som sin livsuppgift att forma ett nytt samhälle genom en samhällsomvandling som ska rädda ”oss” från det kaos som nu råder. De anser att världen går mot sin undergång, men NMR ser sig som en elitstyrka och förtrupp för den kommande nazistiska revolutionen.

Mitt under Almedalsveckan¹ i Visby 2022 knivmördades psykiatrisamordnare Ing-Marie Wieselgren. Gärningsmannen omtalades i medierna som en man med psykiska problem. Efter ett par veckor framkom att även centerledaren Annie Lööf enligt planen skulle mördas och hon tilldelades därför den 25 augusti, 2022 ett målsägarbiträde. Lööf hade länge framställts som ett hatobjekt i högerextrema kretsar. Åklagaren rubricerade brottet som förberedelse till terroristbrott genom förberedelse till mord, men domstolen dömde till rättspsykiatrisk vård med särskilt utskrivningsprövning. Gärningsmannen är en av de män i vita skjortor och svarta slipsar som marscherat med tyr-runan som sin symbol på våra gator.

Demonstranterna med tyr-runan tillhör den nynazistiska Nordiska motståndsrörelsen (NMR). Forskningen kring sociala rörelser har ofta fokuserat på progressiva rörelser globalisering, individualisering och bruk av nya kommunikations-

1 Svensk demokratifestival liknande Folkemødet i Danmark och Arendalsuka i Norge.

tekniker (Stekelenburg, 2013, xiv). NMR kan ses som ett exempel på en annan sorts social rörelse som aktivt vill påverka samhällsutvecklingen i nationalistisk riktning (Klandermand & Mayer, 2006). Sådana rörelser bygger på ett större narrativ med mytologiska, närmast religiösa, undertoner. Den starkaste av dessa underströmmar är den apokalyptiska tanken om att forma ett nytt samhälle genom en samhälls-omvandling som ska rädda oss från det kaos som nu råder. Världen går mot sin undergång, men NMR ser sig som en elitstyrka och förtrupp för den kommande nazistiska revolutionen.

Apokalyptiken är den stora berättelsen om kampen mellan ont och gott. Den apokalyptiska berättelsen ger ett hopp om en bättre framtid för människor som känner att nästan allt hopp är ute. Det är ett hopp om upprättelse som ger mening åt livet i en dysfunktionell samtid, men apokalyptiken delar också upp människor i grupper, de som är innanför och de som är utanför.

Tidigare forskning

Den apokalyptiska bakgrunden har ibland förbisetts i tidigare studier av den radikalnationalistiska extremistmiljön. Centrum för asymmetriska hot- och terrorismstudier (CATS) vid Försvarshögskolan har identifierat den radikalnationalistiska extremistmiljön som ett av de största hoten mot det svenska samhället (Ranstorp, Ahlin, Ahlerup, & Normark, 2021, s. 10). Kristina Boréus nya diskursanalys av "mainstream and radical right political rhetoric in Europe" syftar till att ge "a systematic comparative account on migration and integration policy". Hon finner att den politiska retoriken i invandringsfrågan alltmer har kommit att betona invandrare som ett hot (Boréus, 2021, s. 8, 96). Elgenius och Rydgren har specifikt studerat den radikala högerpopulismen i Sverige och lyfter då fram en etno-nationalistisk högerretorik kännetecknad av sönderfall och förräderi (Elgenius & Rydgren, 2017). Men vare sig CATS, Boréus eller Elgenius-Rydgren uppmärksammar den apokalyptiska bakgrunden. Heléne Löow har däremot i sina studier av svensk nazism påpekat tydliga antisemitiska och apokalyptiska drag i den nazistiska ideologin (Löow, 2016, s. 346). Brottsförebyggande rådets Centrum mot våldsbejakande extremism skriver mera uttalat att den högerextrema accelerationismen bygger på "rasideologiska föreställningar om ett framtida oundvikligt apokalyptiskt raskrig mellan vita och icke-vita" (CVE, 2021). Ranstorp och Ahlin har konstaterat att NMR "odlar ett apokalyptiskt narrativ om den vita rasens överlevnad och samhällets annalkande kollaps" (Ranstorp & Ahlin, 2020, s. 151). I den internationella forskningen har sambandet mellan apokalyptik och nazism studerats, exempelvis av Redles (2010) och Hamm (2004), men detta apokalyptiska narrativ har inte tillräckligt studerats i svensk forskning, som istället framhållit socialpsykologiska faktorer (Mattsson & Johansson, 2022). Den som tydligast nämner den apokalyptiska bakgrunden för den radikalnationalistiska rörelsen är Gellert Tamas i sin studie av Sverigedemokraterna (Tamas, 2022).

Vi vill i denna artikel lyfta fram den apokalyptiska bakgrunden till den nu mest framträdande grupperingen i den svenska radikalnationalistiska miljön: Nordiska

motståndsrörelsen. I den teoretiska översikten redogör vi för vad som menas med apokalyptiska drag i en social rörelse. I metodavsnittet beskriver vi fyra topoi för att finna apokalyptiska drag i en rörelse. Sedan presenterar vi NMR och det material vi avser att analysera. I analysen presenterar vi de apokalyptiska topoi vi funnit inom NMR och frågar vilken funktion denna apokalyptik har för blivande och redan engagerade medlemmar. En hypotes är att apokalyptiken attraherar medlemmar genom att ge dem ett högre syfte att leva för och att apokalyptiken motiverar dem när de ibland upplever att kampen känns svår.

Apokalyptik

Apokalyptik kommer från grekiskans ”avslöjande”. Rent bokstavligt kommer ordet från tanken att när jag tar av mig den slöja som tidigare har hindrat mig från att se, då ser jag klart. Apokalyptik innebär därmed ett uppvaknande som leder till en fördjupad insikt. Uppvaknandet leder till en uppdelning mellan ett före och ett efter. Den fördjupade insikten kan även ses som en uppenbarelse. Bibeln avslutas med historiens mest inflytelserika apokalyps, uppenbarelsesboken, där siaren Johannes under en tid av svår förföljelse mottar uppenbarelsen om hur denna värld kommer att drabbas av svåra umbäranden innan Guds slutliga seger över ondskan. I en av slutscenerna i det apokalyptiska dramat talas det om ett tusenårigt fredsrrike här på jorden. Tusenårsriket, milleniet, är ett av de mest betydelsefulla elementen i den apokalyptiska föreställningsvärlden. Arthur Williamson (2008) understryker att det apokalyptiska tänkandet har påverkat hela den västerländska idéhistorien.

Den apokalyptiska föreställningsvärlden kännetecknas av flera delar. Först och främst någon sorts katastrof som drabbat den egna gruppen. Det kan vara naturkatastrof, svält, krig, förföljelser eller något annat stort lidande som är av den omfattningen att gruppen känner sig allvarligt hotad. Barry Brummett definierar apokalyptik som:

“A mode of thought and discourse that empowers its audience to live in a time of disorientation and disorder by revealing to them a fundamental plan within the cosmos. Apocalyptic is that discourse that restores order through structures of time or history by revealing the present to be a pivotal moment in time, a moment in which history is reaching a state that will both reveal and fulfill the underlying order and purpose in history” (Brummett, 1991, s. 9).

I denna krissituation uppträder några personer med profetiska anspråk på djupare kunskap om samtiden och framtiden, ibland kallade uppenbarelsen. I samtiden identifierar de vilka som är gruppens verkliga fiender och vilka som är gruppens sanna medlemmar. När personerna uttalar sig om framtiden, avslöjar de vad som komma skall, ibland med vaga antydningar, men ibland med mycket tydliga förutsägelser. De gör anspråk på att känna till en djupare fördold plan, ofta med en kommande frälsargestalt eller Messias. Planen innehåller ofta en uppdelning av tiden i olika tidsperioder där den kronologiska tiden delas in i olika epoker från

världens skapelse till dess undergång. Ofta smälter de olika delarna av den kronologiska tiden samman, så att både forntiden och framtiden blir närvarande i nu-tiden. Apokalyptiken leder till en uppdelning mellan de som har fått insikt och de som saknar denna insikt. Många gånger vill den apokalyptiske företrädaren väcka folks medvetande om hur allvarligt läget är, och hen framträder därför som en slags domedagsprofet.

Historiskt sett har apokalyptiken oftast förekommit i religiös miljö, med ursprung i judendom, kristendom och islam (Collins & Stein, 1998), men Esben Nielsen påpekar att det även finns en sekulär apokalyps utan gudomligt ingripande och frälsning. Nielsen hävdar att

“Faced with an anomic audience, marked by worldly ills and evil, the secular rhetor has only two options to choose from; that of fatalism and doom saying or a rhetorical call to action” (Nielsen, 2013, s.73)

Nordiska motståndsrörelsen kännetecknas av en stark uppmaning till att agera, men rörelsen har även religiösa drag om vi beaktar myten om den ariska rasens Ragnarök (Gregorius, 2022), men bland de odinistiska raskrigarna fungerar Valhall mera som en väletablerad trop än som en aktiv förväntan på ett gudomligt ingripande. Gregorius lyfter istället fram den oförsonliga kampen mellan civilisationer, där den vita världen hotas av undergång, i ett framtida apokalyptiskt drama. Konspirationsteorin om ”det stora folkutbytet” är en central samlingspunkt inom den radikalnationalistiska miljön. Den bygger på föreställningen om att Västeuropa hotas av muslimsk invandring och låga inhemska födelseantal, vilket leder till att befolkningen sakta ”byts ut” mot invandrare (Mattsson, 2020b, s. 62-79). Teorin fick vid spridning 2011 genom den franske konspirationsteoretikern Renaud Camus två texter på temat och är relaterad till föreställningen om White Genocide, populariserat av David Lane, nynazist från USA (Davey & Ebner, 2019).

Att finna apokalyptiska drag

Hur tar vi reda på om det finns apokalyptiska drag i en text? Att söka efter apokalyptiska drag i en text är en slags innehållsanalys med fokus på underliggande huvudtankar eller topos. Topikanalys är en välkänd analysmetod inom retoriken. Ett topos är en plats där premisser för en argumentation etableras. Toposläran visar oss hur vi själva kan hitta stoff för en framställning, men den kan även användas analytiskt för att hitta en samling av fasta element som förekommer i olika texter. Topoi utgör retoriska resurser som kan mobiliseras för ideologiproduktion i en grupp. Topoi framkommer då i specifika konfigurationer i specifika kontexter (Gabrielsen, 2009, s. 157). Det apokalyptiska narrativet är en sådan specifik kontext.

Stephen O’Leary har undersökt det stora apokalyptiska narrativet om kampen mellan ont och gott. Han ser apokalyptiken som ett sätt att förklara onskans problem genom att en auktoritativ talesperson samlar anhängare och språkligt konstruerar en skillnad mellan denna onda tid och den framtida upprättelsen. Från en mängd olika apokalyptiska texter koncentrerar han sedan huvudpunkter i det apo-

kalypytiska tänkandet i form av tre apokalyptiska topoi: *Ondska*, *Tid* och *Auktoritet* (O'Leary, 1994, s. 20-60). Metoden används av Eriksson (2023) för att analysera apokalyptiken hos anhängare till Trumps och Islamiska staten. Att världen är ond är en erfarenhet många människor delar, särskilt när den egna gruppen upplever att de drabbats av ett oförtjänt öde. Det kan vara en naturkatastrof, ett krig, ekonomiska svårigheter eller förtryck. Att ödet är oförtjänt innebär att det finns en moralisk komponent i olyckan. Situationen upplevs inte bara som ett hot, utan också som en orättvisa där gruppen söker upprättelse. *Ondska* som topos är därför inte bara vilken olycka som helst, utan har en särskild moralisk konfiguration som innefattar ett krav på upprättelse.

Att skapa medvetande om hur illa det är ställt, är en retorisk aktivitet. När politiska agitatorer söker påtala orättvisor som den tilltalade gruppen utsatts för, söker de att höja medvetenheten om denna orättvisa bland de drabbade. Det kan innebära att den agerande söker stärka den drabbade gruppens identitet, exempelvis har Maurice Charland beskrivit konstituerande retorik som en process att skapa en föreställning om att de fransktalande i Québec borde se sig själva som ett eget folk, i kontrast till den engelsktalande majoriteten i Kanada (Charland, 1987). Ytterligare en komponent av den apokalyptiska förståelsen av *Ondskan* är att den redan drabbat gruppen och att den är så stor att den uppfattas som ett omedelbart hot.

Ondskan som topos är nära förknippad med en apokalyptisk förståelse av *Tid*. Retorisk teori skiljer på *kronos*, den kronologiska tiden som visas av klockor och kalendrar, och *kairos*, det avgörande ögonblicket (Lazar, 2019, s. 174-176). Apokalyptiken betonar det avgörande ögonblicket, ofta i form av domedagen. *Tid* som topos kan därför sammanfattas som att jordens undergång är nära. I den apokalyptiska traditionen letar anhängare därför ständigt efter tecken på att jorden håller på att gå under. Ett exempel är domedagsklockan för atomhotet, där beräkningar om hur långt det är kvar till jordens undergång illustrerades med en stor urtavla där minut- och sekundvisarna närmar sig midnatt.

Den kronologiska tiden delas in i olika epoker i försök att beräkna antalet epoker och hur lång var och en av epokerna kommer att vara. En aspekt av *Tid* i apokalyptisk retorik är att dåtid, framtid och samtid blandas samman. Det förflutna lyfts fram som en gyllene dåtid, och de människor som levde före oss lyfts fram som levande förebilder. Samtidigt lever sig åhöraren livfullt in i kommande tidsskeden och upplever sig redan nu leva i den yttersta tiden.

Det tredje topos O'Leary lyfter fram som kännetecknande för en apokalyptisk text är *Auktoritet*. I en osäker tid frågar sig människor vem det går att lita på för att få vägledning. O'Leary (1994, s. 51-60) hänvisar till Max Webers indelning i traditionell, legal och karismatisk auktoritet. Traditionell auktoritet handlar om hävdvunna sedvänjor och respekt för ledare inom en organisation. Legal auktoritet grundas i nedskrivna lagar och förnuftsmässigt skapade regler. Den karismatiska auktoriteten baseras på ledarens personliga egenskaper som väcker anhängarnas hängivenhet och tilltro till ledarens insikt, uppenbarelser och hjältemod (Weber, 1948, s. 77-128).

Nielsen (2013, s. 164) lägger till *Plats* som ett nytt apokalyptiskt topos. Han men-

ar att *Plats* har delvis samma funktion som *Tid*. Tidens tecken äger rum på särskilt betydelsefulla platser, där exempelvis platsen för den avgörande slutstriden, Harnageddon, är viktig i kristen apokalyptik. Definition av plats i nationalsocialistiskt apokalyptiskt tänkande är särskilt relevant med föreställningen om *Blut und Boden* (tyska "blod och jord") och *Heimat* (tyska "hembygd"). Föreställningen om Heimat mystifierade hemlandet som nationens ursprung, medan föreställningen om *Blut und Boden* poängterade att en nation måste ha en lokal förankring i individens hembygd (Baranowski, 2018, s. 152). Idealiseringen av Norden poängteras i Svenska motståndsrörelsens manifest från 2003 med kamp för "Ett fritt Norden" (Poletti Lundström, 2022, s. 111).

Sion vises protokoll som inspirationskälla

I sin artikel om amerikansk apokalyptisk litteratur betonar Jeffrey Kaplan vikten av *Sion vises protokoll* för att förstå den apokalyptiska retoriken (Kaplan, 2018, s. 505). Skriften är ett antisemitiskt dokument, som beskriver en planerad judisk sammansvärjning för att uppnå världsherravälde. Protokollen skrevs omkring 1903 i Tsarryssland och togs under revolutionen 1917 till Tyskland av ryska emigranter. Den tyska utgåvan 1919 tolkade nationalsocialister "den judiska sammansvärjningen" i apokalyptiska termer som skälet till att Första Världskriget startats, förlorats och varför det skett kommunistiska revolutioner i Ryssland och Tyskland. Enligt Dietrich Eckhart, antisemitisk agitator, bevisade protokollen att Första Världskriget hade varit ett religiöst krig mellan gott och ont. Eckhart hade ett stort inflytande på Adolf Hitler som i *Mein Kampf* hävdade att segern för den "judiska bolsjevismen" skulle resultera i ett apokalyptiskt slut på mänskligheten (Redles, 2011, s. 540). Löw beskriver antisemitismen som "det bärande fundament", som då som nu binder samman den spretiga rasideologiska miljön (Löw, 2015, s.130).

Sion vises protokoll är fortfarande en inspirationskälla för rasideologiska aktörer. Den amerikanske vit-makt ideologen William Pierce (1933-2002) publicerade 1978 *The Turner Diaries*. I boken följer läsaren Earl Turner i USA som, under ett brinnande apokalyptiskt raskrig, går med i "Organisationen", och efterhand får läsa den heliga boken, Hitlers *Mein Kampf*. Detta leder till ett uppvaknande. *The Turner Diaries* fick ett stort internationellt inflytande inom nazistiska kretsar. Under 1990-talet fick boken stor uppmärksamhet när boken visade sig ha varit en stor inspiration för Oklahomabombaren Timothy McVeigh. Enligt Kaplan är den fortsättningen i en följd av amerikansk högerextrema apokalyptisk litteratur som vidareutvecklar det apokalyptiska motivet med Hitlerdyrkan (Kaplan, 2018, s. 509-512).

Enligt Janet Wilson förstärks den fascistiska ideologin bakom "Organisationen" och deras revolution av den retoriska strukturen i *The Turner Diaries*. Det är en ideologi som manar anhängarna att förinta den västerländska civilisationen och skapa en ny civilisation (Wilson, 2014, s. 65). Hon menar även att boken innehåller messianska övertoner med Turner som frälsare och martyr, vilket visar bokens apokalyptiska karaktär. Wilsons och Kaplans genomgång av *The Turner Diaries* visar att

boken använder sig av tre apokalyptiska topoi. Det finns en tydlig ondska i form av det påstådda angreppet mot den västerländska civilisationen, tid förekommer genom att boken ses som ett fiktivt framtida scenario, och auktoritet framkommer genom den hjältemodiga Turners roll i boken.

The Turner Diaries har även ett stort inflytande inom NMR. Retoriken om judar och ett krig för att rädda den vita rasen är gemensam. Det har skrivits uppföljare i svensk tappning, däribland *Uppmarsch mot Ragnarök* (Löw, 2015, s. 144). Löw redogör för föreställningen om en judiskt världskonspiration där kampen mellan "de onda och de goda raserna" genomsyrar nationalsocialismen (Löw, 2004, s. 494). En central komponent i modern diskurs är föreställningen om att det finns en "judisk världsregering". Denna *Zionist Occupation Government*, ZOG, innefattar dock inte bara judar utan hela det etablerade samhället i form av media, polis, rättsväsende, byråkratin, intellektuella och politiska motståndare. Dessa beskrivs som "andliga judar", personer med "judisk mentalitet", "ZOG-lakejer" och "rasförrädare". Föreställningen om ZOG har sitt ursprung i amerikansk rasideologi och Christian Identity-rörelsen och dyker upp i svensk rasideologisk miljö under 1980-talet. Egentligen är ZOG en modern tappning av den äldre föreställningen om en "judisk världskonspiration" (Löw, 2016 s. 346-372). Nationalsocialismen kan därmed sägas ha en apokalyptisk grundsyn. Denna antisemitism har historiskt maskerats med olika kodord. "Dolda krafter" och "vissa internationella intressen" är i själva verket kodord för judar och den judiska konspirationen (Löw, 2004, s. 317-318).

Nordiska motståndsrörelsen

Sveriges första nationalsocialistiska parti bildades år 1924 när Birger Furugård grundade Svenska nationalsocialistiska frihetsförbundet. Efter andra världskriget förlorade rörelsen majoriteten av sin närvaro och storlek. Rörelsen försvann däremot inte utan fanns kvar under andra former (Mattsson & Johansson, 2020a, s. 29-31; Mattsson & Johansson, 2020b s. 21-43). Först mot slutet av 1970-talet går det att se nytt liv i rörelsen med den begynnande skinnskallerörelsen. Tillströmningen av nya unga medlemmar gjorde att partiets paramilitära avdelning blev mer aktiv och 1979 bildades *Bevara Sverige Svenskt* som förenade högerpopulister med rasideologer där rasfrågan tonades ned med ett ökat fokus på invandring (Mattsson och Johansson, 2020a, s. 33).

Under 1980- och 1990-talet sker en radikaliserings och ökad våldsbägenhet inom svensk radikalnationalistisk rörelse med inspiration från USA. Bland aktivisterna sprider sig föreställningen om att de är en del av en underjordisk motståndsrörelse i ett raskrig mot samhället och en "judisk ockupationsmakt". I spåren av denna radikaliserings bildas i början av 1990-talet bildas Vitt ariskt motstånd. VAM var inspirerade av amerikanska The Order som utförde bank- och värdetransportrån för att samla medel under förevändningen av ett kommande raskrig. Ett 30-tal medlemmar kom att åtalas för mord, mordbrand, bombattentat, väpnade rån och andra brott. När VAM åtalades och lades ner, attraherades nya aktivister under rättsprocessen och gruppens idéer ombildades i nya grupperingar och organisa-

tioner (Löow, 2015, s. 45-48, 115-118). En av dessa blev Svenska motståndsrörelsen. Syftet var att formera en elitistisk organisation. De har varit involverade i ett flertal våldsamma dåd som skett i Sverige (Löow, 2015, s. 70-78).

Organisationen bytte år 2015 namn till Nordiska motståndsrörelsen och Simon Lindberg blev ny ledare (Ranstorp & Ahlin, 2020, s. 154). NMR försökte att bedriva sin politiska kamp med både utomparlamentariska och parlamentariska metoder. Rörelsen provocerade framgångsrikt det demokratiska systemet genom att ansöka om tillstånd för manifestationer på platser och vid tidpunkter förknippade med det demokratiska systemet. Exempel på sådana manifestationer är Första maj-demonstrationer där NMR som mest lyckades samla 800 personer 2017. Ett annat exempel är demonstrationen vid Bokmässan i Göteborg 2019. Under Almedalsveckan 2018 fick NMR tillstånd att använda den allmänna talarplatsen i Visby hamn. Under centerledaren Annie Lööfs tal den 4. juli uppträdde anhängare till NMR hotfullt med högljudda rop där man anklagade henne för att vara "Folkförrädare" (Mattson, 2020a, s. 38).

I försök att få inflytande inom det politiska systemet ställde företrädare upp i tre kommuner i valet 2018 men fick inga mandat. I riksdagsvalet lyckades de endast samla drygt två tusen röster, trots massiv mediebevakning. Organisationen förlorade sitt momentum och sommaren 2019 skedde den första splittringen (Mattson, 2020a, s. 38-42). I splittringen bröt sig 44 medlemmar ur NMR och bildade Nordisk Styrka. Avhopparna var missnöjda med valsatsningen och menade att NMR inte var radikala nog när man rörde sig från elitistisk organisation till massrörelse (Ranstorp & Ahlin, 2020, s. 194). Inför valet 2022 genomförde NMR en ny parlamentarisk satsning (Poohl, 2022, s. 43). Valresultatet resulterade i ett fiasko med endast 847 röster jämfört med 2018 då partiet fick mer än dubbelt så många (Valmyndigheten, 2022).

Ideologiskt har NMR utvecklats i en klassisk nationalsocialistisk inriktning. Antisemitismen, rasbiologin och föreställningen om att världen styrs av en "global judisk elit" är central i deras propaganda och agerande. Löow menar att det finns flera likheter mellan NMR och mellankrigstidens nationalsocialistiska kamporganisation (*Sturmabteilung*): så som organisationsstruktur, kravet på hög lojalitet, moral och ideologisk tro samt intern utbildning, träning, gatuaktivism och propagandaspridning (Löow, 2015, s. 72, 184). Thomas Poletti Lundström beskriver NMR som en aktör i den bredare radikalnationalistiska miljön (2022, s. 45-48). Organisationen blir därmed ett nationalsocialistiskt parti inom den radikalnationalistiska sociala rörelsen.

Partiprogram och agitation

NMR är både ett nationalsocialistiskt parti och en del av den radikalnationalistiska sociala rörelsen. Det material vi studerar är partiprogrammet, där organisationen försöker framställa sig som ett politiskt parti inom det politiska systemet, och rörelsens agiterande artiklar på hemsidan.

Partiprogrammet *Vår väg: Ny politik för en ny tid* är utarbetat av de fyra personer

som 2015 utgjorde Nordiska motståndsrörelsens riksråd i Sverige. Förordet är undertecknat av Fredrik Vejdeland (Vejdeland, 2017, s.7). Det är ett omfattande verk där "såväl Nordiska motståndsrörelsens realpolitiska strävanden som den nationalsocialistiska världsåskådningen verkligen kommer till sin rätt", s. 4. Den världsåskådning som avses återfinns i skriften *Nationalsocialismen: Den biologiska världsåskådningen* av den ledande danske nynazisten Povl H. Riis-Knudsen (2010), översatt av Klas Lund. Enligt Riis-Knudsen representerar nationalsocialismen det oavslutliga strävandet att finna den absoluta sanningen och att göra denna sanning till det mänskliga samhällets grundval.

"...det finns inte några gemensamma referensramar mellan nationalsocialister och de människor vars tänkande bestäms av den nuvarande ordningens idéer. Nationalsocialismen innebär helt enkelt en absolut, irreversibel och kompromisslös kamp mot den nuvarande förhärskande världsordningens filosofiska grundvalar" (Riis-Knudsen, 2010, s 5).

Denna kompromisslöshet är typisk för en apokalyptisk tankevärld där författaren menar sig ha avslöjat den rådande falskheten och själv ha nått den rena insikten. Partiprogrammet är sedan ett försök att omsätta den nationalsocialistiska ideologin till ett politiskt handlingsprogram i nio punkter.

Den andra delen av vårt material består av 49 artiklar kategoriserade som "utvalda artiklar". I menyraden på NMRs hemsida finns ämnena "Medlemskap", "Ideologi och Politik", samt "Organisation". Under dessa ämnen går det att ta sig vidare till artiklar om det valda ämnet. Dessa artiklar är "taggade" med nyckelordet för ämnet samt nyckelordet "utvalda artiklar". Dessa artiklar är med andra ord de första artiklarna som visas vid besök på någon av de tre ämnena på NMRs hemsida. NMR vill att besökare ska läsa just dessa artiklar och de kan därför anses ha ett särskilt propagandistiskt värde.

Tina Askanius har beskrivit de metodproblem som uppstår när en forskare försöker förstå en nynazistisk organisation *externalistiskt*, genom att läsa sådana texter som organisationen själva valt att göra tillgänglig. Ett problem är att vi då får den bild av rörelsen de själva vill vi ska få (Askanius, 2019). Artiklarna i vårt analysmaterial, skrivna av rörelsens ledande företrädare och medlemmar, är dock tydligt agiterande för medlemmarna i rörelsen, men även riktade utåt för att motivera människor att ansluta sig till rörelsen.

Av särskilt intresse är artiklarna under medlemskap som försöker locka, intressera och värva nya medlemmar, men också försöker stimulera de redan övertygade. Ett till synes återkommande problem för NMR är att medlemmar missmodigt lämnar rörelsen och därför behöver stärkas i sin ideologiska övertygelse. Vi har därför valt ut en representativ artikel för att exemplifiera de apokalyptiska tankar som togförs på NMRs hemsida. Det är Sebastian Elofssons artikel "Varför kämpar vi" (Elofsson, 2016). Artikeln ger intryck av att vara ett agitatoriskt tal till de egna medlemmarna, som sedan lagts ut på den externa hemsidan. Artikeln ger därför inblick i den interna kommunikationen samtidigt som den vänder sig utåt till andra presumtiva medlemmar för att inspirera dem att ansluta sig till den gemensamma

kampen. Elofsson presenteras som "Framstående aktivist och ideologisk skribent för organisationen". Artikelns ingress lyder: "Sebastian Elofsson skriver i denna artikel om hur lätt det kan vara att låta sig påverkas för mycket av krisen vårt folk befinner sig i och därmed börja tvivla."

"Invaderas av rasfrämlingar"

Vårt första apokalyptiska topos är den *Ondska* gruppen säger sig ha upplevt. Såväl i partiprogrammet *Vår väg* som i Elofssons tal presenteras den onda situation som drabbat västvärlden som en invasion av "rasfrämlingar". Partiprogrammet inleds mycket tydligt.

"Vår rasliga överlevnad och frihet är det absolut viktigaste målet för Nordiska motståndsrörelsens politiska kamp. Mot detta finns många hot, varav det mest alarmerande och akuta idag är den massinvandring av rasfrämmande människor som sker till Norden". (Vejdeland, 2017, s. 8).

De två första punkterna i *Vår väg* stakar ut tre primära hot och fiender som tillsammans motsvarar vad NMR beskriver som ondska. Citat ovan är från första punkten "omedelbart stoppa massinvandringen". Hotbilden utvecklas med argumenten att nordiska kvinnor föder få barn, att invandrade kvinnor föder många barn, och att nordiska kvinnor skaffar barn med utomnordiska män. I NMRs retorik motsvarar detta ett folkmord på Nordens befolkning och tankarna är inspirerade av nazistiska idéer om rasutbyte, nu senast i konspirationsteorin om "det stora folkutbytet". Lösningen är ett omedelbart stopp på invandring och repatriering av alla utomnordiska människor i Norden omnämnda av NMR som "rasfrämlingar". Endast etniska nordeuropéer eller närbesläktade folk får stanna, (Vejdeland, 2017, s. 8-10.)

Det andra hotet enligt partiprogrammet är den liberala demokratin.

"Demokratin", med allt vad det innebär, slår sig alltjämt för bröstet och hävdar sin ofelbarhet trots att den är ansvarig för att ha skapat den nutida människans levnadsvillkor. Det är ett obestridligt faktum att det är den liberala demokratin som gett oss oändliga krig och flyktingströmmar, miljöförstöring och rovdrift, utsgugning av resurser och människor, mångkultur och massinvandring" (Vejdeland, 2017, s. 6).

Den liberala demokratin står som samlingsbegrepp för det etablerade politiska systemet, alla partier som ansluter sig till "den nuvarande ordningens idéer".

Det tredje hotet, och den huvudsakliga fienden, nämns i partiprogrammets andra punkt.

"Med alla tillgängliga medel, på lång sikt, verka för att återta makten från den globala sionistiska elit som ekonomiskt och rent militärt ockuperat större delen av vår värld" (Vejdeland, 2017, s. 13.)

NMR följer här föreställningarna i *Sion vises protokoll*, som beskriver "den sionistiska elitens" osynliga hand som styr över de liberala demokratierna bakom kulis-

serna. Det ger ett tydligt exempel på ZOG-föreställningen om en påstådd "judisk elit" som styr världen militärt och ekonomiskt.

Partiprogrammet hävdar att "de globala sionisterna" verkar för mångkultur, massinvandring samt "sammansupplösande tendenser såsom liberalism och normupplösande kulturmarxism" (Vejdeland, 2017, s. 13.) Dessa tendenser sätts sedan i spel av liberala demokratier för att destabilisera etniskt homogena västländer som kan utgöra ett hot mot "de globala sionisterna." För NMR motsvarar den liberala demokratin och dess företrädare den inre fienden, i Sverige representerad av den svenska staten. Detta är ett uttryck för vad som inom ZOG-föreställningen kallas "andliga judar", det vill säga individer och aktörer som inte är judar, men tros ha "judisk mentalitet" och arbeta för "den judiska världsherrskapsregimen". Det är ett försök att få läsaren att se en annan verklighet, att "avslöja" kunskapen om hur världen "egentligen" ser ut.

Sebastian Elofsson har ett mer personligt anslag och försöker besvara den fråga som en del missmodiga medlemmar ställer sig: "Varför kämpar vi?" Han understryker att situationen är mycket svår och beskriver den *Ondska* han upplever som följande:

"Vårt folk står inför enorma utmaningar. Norden invaderas av rasfrämlingar från tredje världen och har förslavats av främmande krafter som inte vill något annat än att se de nordiska folken utrotas. I takt med att invasionen tilltar så breder också kriminaliteten ut sig. Dödsskjutningar, våldtäkter, mord och bränder sprider sig som en löpeld i hela samhället. Den forna välfärdsstaten Sverige existerar i praktiken inte längre på grund av denna främlingsinvasion och de ondskefulla krafter som står bakom utvecklingen plundrar det lilla som finns kvar av den. Förblindade av destruktiva irrläror så som liberalism, feminism och kulturmarxism vandrar vi ovetandes mot avgrunden vilseledda av en liten pengagirig internationell klick av (((västerlandshatare)))" (Elofsson, 2016).

Här återkommer samma tre upplevda hot som i partiprogrammet. Det första är massinvandringen som beskrivs som en invasion av "rasfrämlingar". Det andra hotet är den liberala demokratin som beskrivs motsvara tre irrläror: liberalism, feminism och kulturmarxism. Bakom dem finns det tredje hotet, "den globala sionistiska eliten", först beskrivna med kodordet "främmande krafter", och "de ondskefulla krafterna", vilka sedan förklaras som "en pengagirig internationell klick av (((västerlandshatare)))". Trippelparentesen är antisemitisk kod för att indikera att skribenten refererar till judar. Användningen har sitt ursprung i amerikanska alt-right rörelsens internetkultur (*EXPO*, 2018).

Denna lägesbeskrivning är naturligtvis en retorisk konstruktion av verkligheten. En del av medlemmarna ser antagligen redan världen i denna svart-vita polarisering, medan andra inbjuds att dela denna världsbild. Elofsson skapar polarisering mellan de som förstått och de som inte förstått, där ord som "förblindade av destruktiva irrläror" ansluter till den apokalyptiska tanken att läsaren behöver ta bort slöjan som hindrar hen att se klart för att på det sättet få en djupare insikt. De

tre fienderna är enligt Elofsson alla ute efter samma sak: utplåna den vita rasen.

Föreställningen av en invasion sätter NMR och "den vita rasen" i en offersituation med hjälp av omvänd identitetspolitik. Det är inte den svenska majoritetsbefolkningen som har makten i Sverige. Nej, folket sitter som fångade, belägrade av de tre stora fienderna. Två av dessa fiender är synliga i samhället, men den tredje, "den globala sionismen", rör sig som en osynlig hand genom samhället, gemensamt bildar de ZOG. Det är här föreställningen om "avslöjandet" kommer in. NMRs försåtliga retorik innebär att skylla samhällets problem på syndabockar. Invandrare och den liberala staten presenteras som en handfast och påtaglig fiende. Sionismen och judarna framställs som mystiska och oberäkneliga fiender som arbetar i det fördolda. Det apokalyptiska budskapet syftar till att avslöja dessa syndabockar.

"Vårt heliga Norden"

Plats är enligt Nielsen ett eget apokalyptiskt topos. För den Nordiska motståndsrörelsen är Norden helig jord, vilket historiskt baseras på föreställningar om *Blut und Boden*, och *Heimat*; två centrala komponenter i den nationalsocialistiska ideologin. I partiprogrammet förekommer den nazistiska tanken på dessa två föreställningar.

"De nordiska folken har historiskt levt separerade från inblandning av främmande folkslag och har därför i allt väsentligt bevarat en unik genuppställning, kultur och samhällsbyggaranda. Skillnaden mot andra folkslag på jorden kan skådas genom de nordiska folkens utseenden men går betydligt djupare än de rent visuella. Egenskaper som samarbetsvilja, uppfinningsriksdom, ordningssinne, plikttrohet och altruism har präglats fram under tusentals år av raslig separation" (Vejdeland, 2017, s 8.)

Stycket hävdar att de nordiska folken blivit unika på grund av den plats där de bott över en längre tid. Detta beror på "raslig separation" i motsats till de folkvandringar som skett i Europa. Platsen har alltså genom att de nordiska folken fått utvecklas i fred format en unik ras, som i sin tur blir en auktoritet att se upp till eftersom den har gett folket särskilda egenskaper. Detta betonar Norden som helig jord för NMR. Här kombineras plats med tid.

Elofssons beteckning "vårt heliga Norden" styrker platsens betydelse som apokalyptiskt topos.

"365 dagar om året, i ur och skur, kämpar vi motståndsmän för att stoppa invasionen av vårt heliga Norden, mot den sionistiska storfinansen och mot förrädiska "politiker" och mot det kulturella förfallet. Jag frågar mig själv; varför gör vi allt detta? Varför kämpar vi för ett folk som låter sig luras av hycklare i kostym och handfallna ser på medan deras framtid tas ifrån dem? Ett folk som inte värnar om sig själva och dyrkar döda materiella saker i stället för det levande" (Elofsson, 2016).

För NMR är Norden en helig plats, som har blivit invaderad av "sionister" och

”förrådiska politiker” vilka leder den nordiska kulturen till avgrunden. Att folket inte existerar utan sitt territorium kan härledas från NSDAP’s motto om ”ein volk, ein reich, ein führer”, där platsen är central. Det heliga Norden förkroppsligar platsen där kampen ska ske, både nu och i framtiden. Partiprogrammet betonar att NMR vill skapa en ”Nordisk nationalsocialistisk federation bestående av Sverige, Danmark, Norge och Finland” (Vejdeland, 2017, s. 15). Detta är slutmålet för NMR.

Den sista tiden

Tid som apokalyptiskt topos förekommer inte under lika tydliga punkter som ondska, men rinner som en röd tråd genom partiprogrammet och kommer till uttryck på flera vis. ”De globala sionisterna” målas upp som en uråldrig fiende i kampen mellan ”det onda” och ”det goda”. NMR menar att den ”judiska rasismen” formulerats sedan flera tusen år i de judiska skrifterna och levnadsmönstren från Moseböckerna till idag (Vejdeland 2017, s. 13.) I förord och partiprogram skildras hotet som akut. NMR menar att om inget görs snarast kommer den vita rasen att upphöra att existera. Undergången anses vara nära.

NMR menar sig stå för en ”ny politik för en ny tid” (2017, s. 1). Den vision för framtiden som *Vår väg* avser är en ”nordisk, självförsörjande stat med gemensamt försvar, gemensam valuta och centralbank, gemensamma övergripande lagar och regler” (2017, s. 15). Det framtida fredsriket motsvaras av ett Norden omstöpt i nationalsocialistisk form. Som revolutionär rörelse vill NMR genomföra en revolution för att ta makten över samhället, och likt William Pierces *The Turner Diaries* anses raskriget vara Nordiska motståndsrörelsens sista strid. *Tid* presenteras löpande i såväl långt som kort perspektiv i partiprogrammets nio punkter.

Tid är ett apokalyptiskt topos både i dåtid, nutid och framtid. Den förflutna tiden har funktionen att skänka auktoritet till striden, eftersom den är gammal och evig. Den innevarande tiden understryker nuets avgörande ögonblick för att påskynda den kommande förändringen. Inlevelsen i framtiden ger hopp om att livet kan bli annorlunda.

Elofsson hyllar en nationalromantisk forntida guldålder då folk var ”disciplinerade, stolta över sitt ursprung och sin rasliga och kulturella identitet”. Samtidigt framhåller han en depraverad samtid som förstörts av ”materialism” där människorna inte ser någon mening med livet.

”Hur ser livet ut för en vanlig svensk man eller kvinna? På vardagarna sliter man häcken av sig på jobbet för att sedan komma hem efter en lång arbetsdag och låta sig underhållas av judeoamerikanska filmer, sitcoms och porr. När arbetsveckan är över och den efterlängtdade helgen äntligen kommit, då man faktiskt har tid till att göra något produktivt med sitt liv, går svensken till ett köpcentrum och handlar för att senare antingen låta sig underhållas av mer judiska filmer och serier eller gå ut på puben och supa sig redlös.

Vi lever för att arbeta och konsumera åt storfinansen för att slutligen dö utan att ha åstadkommit något av riktigt värde. Alla pengar du tjänat och

spenderat på onödiga saker under ditt liv saknar betydelse när du är död.”
(Elofsson, 2016).

Svensken anses leva ett omoraliskt leverne präglad av alkoholism, materialism och pornografi. Samtidigt är texten stöpt i en antisemitisk världsåskådning. Filmerna, sitcoms och till och med pornografi är ”judeoamerikanska” och folket arbetar bara för ”storfinansen”, som i sin tur kontrolleras av ”de stora bankfamiljerna som ägs av judar”. ”Den globala sionismen” påstås inte bara ha kontroll över storfinansen utan även makt och inflytande över kulturen, på den nivån att de styr över innehållet i Hollywoods filmer och pornografiskt material. För NMR är detta endast slöseri, och de menar att det som betyder något i slutet är vad var och en genomfört och åstadkommit under sin livstid, en syftning på framtiden. Detta är centralt för NMR då de som organisation uppmanar till aktion, inte att sitta och se på TV och klaga på sociala medier.

Saxlind poängterar brådskan i artikeln ”Kämpa och lev för evigt”:

”Vi inser att i detta för vår ras överlevnad kritiska ögonblick krävs det att vissa träder fram och tar ansvar, även om vår kamp kräver att vi offrar oss på olika sätt. Lyckas vi inte kommer tusentals år av evolutionär utveckling gå förlorade och vår ras på sikt att slutgiltigt försvinna från jorden.” (Saxlind, 2014).

”Den vita rasen”

Vårt sista apokalyptiska topos är *Auktoritet*. Detta topos är det viktigaste i parti-programmet. Framför allt beror detta på att syftet med *Vår väg* är att framställa partiet som en auktoritet för den vita rasen med en vision om framtiden. Samtliga nio punkter i partiprogrammet presenterar ett problem, en fördjupning av problemets orsaker, för att sedan i punktform redogöra för NMRs lösningar på dessa problem. NMR och de nordiska folken blir auktoriteter då de kan lösa problemen utan hjälp av andra krafter. Detta kan exemplifieras med viljan att förena Norden i en stat där nyhetsmedia ska omfördelas till nordiskt ägande från vad NMR kallar ”agenda-judar” och utländska ägare som indoktrinerar svenskar med massiv propaganda. ”Agendajudar” är igen ett kodord och uttryck för ”andliga judar” då de ”går maktens ärenden.” Utöver det ska lagar mot ”folkfientlig” propaganda införas, värnplikt ska utökas till två år och varje värnpliktig ska tillåtas behålla sitt gevär för att bygga ett civilt försvar (Vejdeland 2017, s. 26–27, 45). Samtliga förslag avser att stärka de nordiska folkens suveränitet och motståndskraft. Gruppen upplever sig leva under onda förhållanden, som hotar gruppens framtid.

O’Leary följde Webers indelning i traditionell, legal och karismatisk auktoritet. Den traditionella auktoriteten i NMR är dess ledarskap och organisation. Simon Lindberg, ledare för Nordiska motståndsrörelsen, är en av världens 20 farligaste extremister, enligt Counter Extremism Project (CEP, 2023). Sedan SMR grundades 1997 av den tidigare VAM-aktivisten Klas Lund har gruppen byggt upp en organisation med en strikt hierarki och organisering. Utöver ledare och Riksråd är grup-

pen geografiskt indelad med medlemsavdelningar och kampavdelningar. Dessa leds av en nästeschef följt av medlemmar, anslutna och stödmedlemmar (Ranstorp & Ahlin, 2020, s. 154-155, 159).

Den legala auktoriteten grundas i nedskrivna lagar och förnuftsmissigt skapade regler. Den lag som är den yttersta auktoriteten för NMR är naturens lag.

"Kanske skulle allt ha varit enklare om alla mänskliga varelser och alla raser hade skapats jämlika och om det inte existerade några ärftliga faktorer som styrde och begränsade våra individuella utvecklingsmöjligheter. Detta är dock inte fallet"

"För nationalsocialister finns det endast en sanning: Naturens lagar och allt som inte är i fullständig överensstämmelse med denna sanning är absolut 100% fel" (Riis-Knudsen, 2010, s.9, 12).

NMR menar att den vita rasens överhöghet över andra raser är en följd av naturens lag. Detta är den yttersta auktoriteten och sanningen för NMR, eftersom det anses "naturligt". Texten visar hur NMR tolkat naturens lag i enlighet med darwinistisk rasbiologi.

Den karismatiske auktoriteten väcker anhängarnas hängivenhet och tilltro till ledarens insikt och uppenbarelser. NMRs ledare Simon Lindberg framstår i artikeln "Vad lever du för?" med ett religiöst anslag.

"Vägen till evigt liv går genom att skapa något häpnadsväckande, genom kampen för en högre sak och genom att dina blodsband fortlever", (Lindberg, 2020).

NMRs ledare framstår här närmast som en religiös profet, som utlovar evigt liv till de anhängare som viger sina liv till kampen för den egna rasen.

En viktig karismatisk auktoritet är William Luther Pierce III, författaren till *The Turner Diaries*. Cedric Höglund skriver i artikeln "Bli en deltagare i livet" om hur han lyssnat på talet *The Gift of Life* av Peirce och beskriver hur han var "känd för sin förmåga att förutse samhällets alltmör anti-vita utveckling och för sin visdom kring hur kampen skulle föras" (Höglund, 2020). Talet handlade om hur de flesta människor inte lever ett eget liv utan endast är åskådare till andras liv. För att leva det verkliga livet måste läsaren vakna upp ur indoktrineringen, inse sanningen, finna meningen med livet och börja kämpa. Detta är ett tydligt apokalyptiskt drag.

Också Elofsson nämner ett högre syfte som ger ett skäl att kämpa, nämligen nationalsocialisternas kamp för det egna folkets överlevnad.

"Utgången av den kamp vi så fanatiskt utkämpar kommer att avgöra vårt folks öde en gång för alla. Otaliga gånger har vårt folk med vapen i hand avvärjt hot efter hot och många gånger har vi lidit nederlag som vi alltid har återhämtat oss ifrån. Men det handlar inte längre om en tillfällig strid som vi kan återhämta oss ifrån. Nej, den här gången handlar det om så mycket mer. Detta är den vita rasens sista strid! En slutstrid som kommer att ge svar på

frågan om att vara eller att inte vara. Den här gången står bokstavligen talat allt på spel och det är denna realitet som har fått mig att finna nya krafter i stunder av vemod och förtvivlan. ...

Med orubblig tro i våra hjärtan och med en vilja av järn vandrar vi med beslutsamma steg på kampens väg vart den än leder oss, beredda att möta vårt öde och besegra varje fiende som ställer sig i vår väg. Låt komma vad som komma skall! **Segev eller död!**" (Elofsson, 2016)

Elofsson vittnar om en inre kamp, och den omvändelse han upplever när glöden tänds på nytt inom honom, fungerar som en förebild för andra missmodiga medlemmar som söker en mening med livet. Den som tror att meningen med livet bara är att konsumera och sedan dö, erbjuds en större livsuppgift för vilken anhängaren uppmanas att leva och dö. Texten är ett agitatoriskt kamptal där Elofsson uppmanar till ett avgörande ställningstagande i "den vita rasens sista strid." Det är frågan om liv och död, inte bara för den enskilde utan för hela den vita rasen. Ställningstagandet i kampen för den vita rasen blir den avgörande apokalyptiska auktoriteten. Det avslutande stridsropet "Segev eller död" anspelar på den nazistiska Hitlerhälsningen "Sieg Heil".

"Den vita rasens sista strid"

Vi har analyserat Nordiska motståndsrörelsen som en apokalyptisk rörelse. Vi menar att vi genom att lyfta fram den apokalyptiska bakgrunden och retoriken kan bidra till en fördjupad förståelse för hur radikaliseringsen går till och hur NMRs attraktionskraft kan förklaras. NMR har starka mytologiska och religiösa drag genom sin betoning på ett kosmiskt drama där den enskilda människan kan ha en avgörande roll att spela. För nazisten ger ideologin mening för livet. Det apokalyptiska temats funktion blir att engagera läsare och skapa en ödesmättad stämning av liv och död. Det engagerar läsaren och ger en känsla av allvar.

Den apokalyptiska föreställningsvärlden inom Nordiska motståndsrörelsen kan sammanfattas i artikelns titel: *Den vita rasens sista strid*. Medlemmarna inom NMR menar att de är drabbade av en stor oförtjänt ondskas, en invasion av "rasfrämlingar". I deras föreställningsvärld är massinvandring ett hot mot hela samhället mot vilket anhängaren måste strida. Hotet kommer från de tre fienderna: "rasfrämlingarna", den liberala demokratin och "den globala sionistiska eliten", d.v.s. judarna. Platsen för slutstriden är det heliga Norden och tiden är kort. Detta är den sista striden i ett kosmiskt drama. Auktoriteten är ytterst sett den vita rasen som den sanna kampen inte får svika, och Nordiska motståndsrörelsen anser sig stå i spetsen för denna strid för den vita rasen.

Referenser:

- Askanius, T. (2019). Studying the Nordic Resistance Movement: Three urgent questions for researchers of contemporary neo-Nazis and their media practices. *Media Culture and Society*, 41(6), s. 878-888.
- Baranowski, S., Nolzen, A., & Szejnmann, C.-C. W. (2018). *A companion to Nazi Germany*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, Inc.
- Boréus, K. (2021). *Migrants & natives - 'them' and 'us': mainstream and radical right political rhetoric in Europe*. London: SAGE.
- Brummett, B. (1991). *Contemporary apocalyptic rhetoric*. New York: Praeger.
- Center mot våldsbejakande extremism. (2021). *Våldsbejakande högerextrem accelerationism*. www.cve.se
- Charland, M. (1987). Constitutive rhetoric: The case of the people Québécois. *Quarterly Journal of Speech*, 73(2), s. 133- 150.
- Collins, J. J., & Stein, S. J. (1998). *The encyclopedia of apocalypticism*. New York: Continuum.
- Counter extremism project. (2022). *The Top 20 Most Dangerous Extremists Around the World*. <https://www.counterextremism.com/content/top-20-extremists>
- Davey, J., & Ebner, J. (2019). 'The Great Replacement': *The Violent Consequences of Mainstreamed Extremism*. London: Institute for Strategic Dialogue.
- Elgenius, G., & Rydgren, J. (2017). The Sweden Democrats and the ethno-nationalist rhetoric of decay and betrayal. *Sociologisk forskning*, 54(4), s. 353-358.
- Elofsson, S. (2016). *Varför kämpar vi?* <https://web.archive.org/web/20220708114642/https://xn—motstndsrrelsen-llb70a.se/2016/12/23/varfor-kampar-vi/>
- Eriksson, A. (2023). Apocalyptic argumentation: Trump and ISIS. *Journal of Argumentation in Context*, 12(1), s. 117-135.
- EXPO. (2018). Tre parenteser. *EXPO Symbollexikon*. Retrieved from <https://expo.se/fakta/symbollexikon/tre-parenteser>
- Gabrielsen, J. (2009). Topisk kritik. I. H. Roer & M. L. Klujeff (Red.), *Retorikkens aktualitet: Grundbog i retorisk kritik* (s. 141-165). København: Hans Reitzel.
- Gregorius, F. (2022). "Vi möts i Valhall" - odinistiska raskrigare och myten om den ariska rasens Ragnarök. I. K. O. Lejon (Red.), *Radikalism: Perspektiv på radikala uttryck och handlingar inom konst, filosofi och religion* (s. 210-255). Stockholm: Carlssons bokförlag.
- Hamm, M. S. (2004). Apocalyptic Violence: The Seduction of Terrorist Subcultures. *Theoretical Criminology*, 8(3).
- Höglund, C. (2020). *Bli en deltagare i livet*. <https://web.archive.org/web/20220708114826/https://xn—motstndsrrelsen-llb70a.se/2020/03/19/bli-en-deltagare-i-livet/>.
- Kaplan, J. (2018). America's apocalyptic literature of the radical right. *International sociology*, 33 (4), s. 503-522.
- Klandermans, B., & Mayer, N. (2006). Right-Wing extremism as a social movement. I B. Klandermans & N. Mayer (Red.), *Extreme right activists in Europe: Through the magnifying glass* (s. 3-15). London: Routledge.
- Lazar, N. C. (2019). *Out of joint: Power, crisis, and the rhetoric of time*. New Haven: Yale University Press.
- Lindberg, S. (2020). *Vad lever du för?* <https://web.archive.org/web/20220708115011/https://xn—motstndsrrelsen-llb70a.se/2020/05/17/vad-lever-du-for/>.
- Lööw, H. (2004). *Nazismen i Sverige 1924-1979*. Stockholm: Ordfront.
- Lööw, H. (2015). *Nazismen i Sverige 2000-2014*. Stockholm: Ordfront.
- Lööw, H. (2016). *Nazismen i Sverige 1980-1999: Den rasistiska undergroundrörelsen: musiken, myterna, riterna*. Stockholm: Ordfront.
- Mattsson, C., & Johansson, T. (2020a). *Den hatfulla andre: Vägar in i och ut ur nynazistiska rörelser*. Göteborg: Bokförlaget Korpen.
- Mattsson, C., & Johansson, T. (2020b). *Life trajectories into and out of contemporary neo-Nazism : becoming and unbecoming the hateful other*. Abingdon, Oxon: Routledge.
- Mattsson, C., & Johansson, T. (2022). *Radicalization and disengagement in neo-Nazi move-*

- ments: *Social psychological perspectives*. London: Routledge.
- NMR. Nordiska Motståndsrörelsen.se.
<https://web.archive.org/web/20230313142306/https://motst%C3%A5ndsr%C3%B6relsen.se/>
- Nielsen, E. B. (2013). *A Rhetoric of Secular Apocalypse: Narratives of Catastrophe and Hope in the Climate Change Debate*. (PhD). Aarhus University, Aarhus.
- O'Leary, S. D. (1994). *Arguing the apocalypse: A theory of millennial rhetoric*. New York Oxford University Press.
- Poletti Lundström, T. (2022). *Trons försvarare: Idéer om religion i svensk radikalnationalism 1988–2020*. Uppsala: Department of Theology, Uppsala University.
- Poohl, D. (2022). *Svensk rasideologisk miljö 2021*. Stockholm: EXPO.
- Ranstorp, M., & Ahlin, F. (2020). *Från Nordiska motståndsrörelsen till alternativhögern: En studie om den svenska radikalnationalistiska miljön*. [Stockholm]: Försvarshögskolan.
- Ranstorp, M., Ahlin, F., Ahlerup, L., & Normark, M. (2021). *Gränslös extremism: En studie om transnationella kopplingar till svenska radikala miljöer*. [Stockholm]: Försvarshögskolan.
- Redles, D. (2010). The Nazi Old Guard: Identity Formation During Apocalyptic Times. *Nova Religio: The Journal of Alternative and Emergent Religions*, 14(1), s. 24-44.
- Redles, D. (2011). National Socialist Millennialism. I Catherine Wessinger (Red), *The Oxford handbook of millennialism*. Oxford: Oxford Univeristy Press.
- Riis-Knudsen, P. H. (2010). *Nationalsocialismen: Den biologiska världssåskådningen*. Stockholm: Nationellt motstånd förlag.
- Saxlind, M. (2014). *Kämpa och lev för evigt*. <https://web.archive.org/web/20220708115253/https://xn—motstndsrrelsen-llb70a.se/2022/02/06/kampa-och-lev-for-evigt/>.
- Stekelenburg, J. v., Roggeband, C., & Klandermans, B. (2013). *The future of social movement research: Dynamics, mechanisms, and processes*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Tamas, G. (2022). *Den avgörande striden: Tre decennier i Sverigedemokraternas värld*. Stockholm: Polaris.
- Valmyndigheten. (2022). *Valpresentation 2022*. <https://resultat.val.se/val2022/slutlig/RD/rike>.
- Vejdeland, F. (2017). *Vår väg: Ny politik för en ny tid*. Grängesberg: Nordfront förlag.
- Weber, M. (1948). Politics as a Vocation. I M. Weber, H. H. Gerth, & C. W. Mills (Red), *From Max Weber: Essays in sociology*, s.77-128. London: Routledge.
- Williamson, A. H. (2008). *Apocalypse then: Prophecy and the making of the modern world*. Westport, Conn.: Praeger.
- Wilson, J. (2014). Toxic Rhetoric: The Language of The Turner Diaries: A Novel. I M. Feldman & P. Jackson (Eds.), *Doublespeak: The rhetoric of the far right since 1945* (s. 61-80). Stuttgart: Ibidem-Verlag.